

Meg- állapodás

Budapestén szombaton jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a magyar-csehszlovák határvízi bizottság 41. ülészaka. A tárgyalásokon áttekintették és egyeztetették a Dunán, a Tiszán, a Bodrogon, a Sajón és a Hernádon végzett folyó szabályozási és árvízvédelmi munkálatokat és meghatározták a további feladatokat. Megállapították, hogy a Duna Rajka és Gönyű közötti szakaszán eredményesen folytatták az egységes főmeder kialakítását.

Az ülésen megállapodást írtak alá arról, hogy a két ország vízügyi szervei együttműködnek az árvíz, a belvíz és a jég elleni védekezésben.

Elhatározták, hogy a vízminőség-vizsgálatokat továbbra is közösen folytatják. A csehszlovák vízügyi küldöttség szombaton elutazott hazánkba. (MTI)

Az új totó-lottózóban

A Szilvási sugárfűtő-lottó körzeti iroda 316 négyzetméteres helyiségében egyszerre hétszázán dolgozzák fel a beérkező — hetente másfél milliónyi — szelvényvívót. Kétpunk péntek délelőtt 11 órakor készült: kezdődik a lottószelvények értékelése

Száz kút és más semmi

Kutatók ezrei törnek a fejüket, mivel lehetne pótolni az olajat, a benzint. Az iparilag fejlett országoknak is lassan kevés lesz a Föld kőolajkészlete, de hol vannak még az ipari fejlődés útján most induló országok? Mindenki egyre több olajat akar, hisz nélküle megállna az élet. Természetesen az olaj csak egy az energiahordozók sorában.

1.

A geotermikus energia egyre inkább előtérbe kerül. Sőt, egy meglepő adatot is közltek a KSH megyei Igazgatóságának legutóbbi kiadványában, amelyben részletesen foglalkoznak termálkúttal. Mi ez a meglepő adat? „Kiszámították, hogy hévízkészleteink geotermikus energiaértéke meghaladja az összes egyéb energiahordozó készletek fűtőértékét,” — írják a szakemberek. Az is közltek, hogy hazánk termálvízben leggazdagabb területe Csongrád megyében lehet. Az évente gazdaságosan kitermelhető melegvíz-készletet több mint 100 millió köbméterre becsülik, ami az országos készletnek egyötödét is meghaladja.

Közismert, hogy néhány „tudatos” termálkútképzés mellett a kutak döntő többsége a szénhidrogén-medencében található, amelyeket az olajkutatók tártak föl. De akkoriban nem sokat törődtek az úgynevezett meddőfúrásokkal, hiszen az energia-árarányok mások voltak. A termelőszövetkezeteknek is más gondokkal kellett bajlódni, s az anyagi helyzetük sem engedte volna meg a termálenergiára alapozott komolyabb beruházásokat. A „melegvíz-készletek tudatosabb feltárása és hasznosítása körülbelül tizenöt évvel ezelőtt kezdődött el, amikor a termelőszövetkezetek megerősödtek. A jelenleg használt kutaknak körülbelül egyharmadát az olajipar adta át a mezőgazdaságnak. S később a fűrészi és kütiképzési technológia fejlődése lehetővé tette, hogy a korábbinál nagyobb — kétezer métert meghaladó — mélységből magasabb hőfokú vizet segítsenek felszínre. A termálvíz fokozottabb hasznosítását sürgette az energiaigény növekedése, az állandó áremelkedések, s nem utolsósorban a környezetvédelem fokozott követelménye is. A mezőgazdasági hasznosításban megfigyelhető volt bizonyos hullámmás.

2.

Az előnyök mellett több gondnal is találkozhatunk a hévíz hasznosítás körében. Furcsa, nem is tudjuk pontosan, hogy mennyi víz fogy évente, hiszen a mezőgazdasági üzemek nem mérik a vízfelhasználásukat. Örvendetes viszont, hogy több gazdaságban sokoldalúan felhasználják a meleg vizet, első lépésként az üvegházakat fűtik föl, majd a fokozatosan lehűlő vízzel különböző üzemi létesítményeket — szárítókat, istállókat fő-

liásátraktak —, néhány esetben szociális létesítményeket, irodaházat, esetleg üzemi fűdőt is fűtenek. A megyében a 135 hektárnyi földalatti fedett terület több mint a felét szintén hévízzel fűtik.

3.

A szakemberek ennek ellenére azt állítják, hogy hévízkészletünk több irányú és komplex hasznosítása nincs kellően megoldva. A földalatti energiájának csak kisebb hányadát hasznosítjuk, nagyobb része veszendőbe megy. Nagy tömegű víz elfolyik a földekre, csatornába és kár lenne eltagadni környezetzsennyező hatását. Hiszen a felszínre került termálvíz talajt károsító ásványi sókat is tartalmaz. Javasolják a szakemberek, és több szempontból is eredményes megoldásnak tartják a használt hévíznek az eredeti talajrétegekbe való visszasajtolását.

A szakemberek szerint és minden bizonnyal igazuk is van, hogy a környezetben meglévő hévízkészletek nagyobb arányú és sokrétűbb hasznosítását több tényező is hátráltatja. Megemlítik, hogy a kutak fűrészesek költségei megduplázódtak az utóbbi időben, jelenleg 8—10 millióba kerül egy kút nyitása. A vizet hasznosító létesítmények, berendezések is sokba kerülnek, és nem mindegyik gazdaság vállalhatja ilyen komoly beruházásra. Azt is megjegyzik, hogy kevés a jól felkészült, speciálisan képzett szakember. A termálvizet használó gazdaságokat ugyanakkor — mivel a geotermikus energiának nincs ára — anyagi oldalról semmi sem ösztönzi arra, hogy ésszerűbben és takarékosabban használják.

Bővebb summázatot aligha kell adni, hiszen a mai gazdasági helyzetben minden lehetőséget okosan és takarékosan kell megragadni, csak így érdemes. Ez az energiahordozó világában így van, de jelentős beruházásokat igényel, hogy használatba vegyüljünk javunkra fordítsuk. Jelenleg csak azt dűdölhatjuk, hogy száz kút és más semmi...

Gazdag István

Több hús, gabona, zöldség

Beszámoló párttaggyűlés a röszei Kossuth Tsz-ben

Szeged vonzáskörzetében, a város és az ország ellátásában jó hírű a röszei Kossuth Tsz, amely közel 3 ezer hektáron gazdálkodik. Igaz, hogy 1200 főnyi tagságának több mint a fele nyugdíjas, vagy járadékos, az évi várható tiszta nyereség mégis megközelíti a 10 millió forintot, és tavaly is jól zárta az esztendő. A bizakodás, a jól végzett munka öröme hatotta át a tsz pártalapszervezetének beszámoló taggyűlését. A 76 főnyi tagságnak Vörös Lajos, az alapszervezet titkára terjesztette elő a vezetőség beszámolóját. A többi között elhangzott, hogy az időjárás viszonyosságától, többszöri jégverés ellenére is fellülkerekedtek a gondokon. Akkor és úgy álltak munkába, ahogy azt a szükség megkívánta, nem nézve a hét végét, az ünnepeket sem.

Időt nyertek, és szinte teljesen betakarították a termést. Ilyenformán a térsz párt- és gazdasági vezetősége bátran, nyílt tekintettel nézhet a tagság szemébe, nem kell szégyenkeznie semmiért. Ez csendült ki a beszámoló taggyűlést megelőző beszélgetéseken is. Csak a közös, a térsz gondjai kerültek előtérbe, a jövő tervezése, kimunkálása, a gazdaságpolitika egységes értelmezése minden munkaterületen, termelési ágazatokra osztva a feladatokat.

Az új gazdasági szabályzók összessége az ország gazdálkodásának irányítója. Merre és hogyan haladjunk, és milyen tempóban? Ezt megérteni és aszerint cselekedni nem könnyű feladat, de meg kell értenie mindenkinek, hogy mit kíván a népgazdaság, a térsz közössége, az egyéni boldogulás. Továbbra is program: minél több húst, gabonát és zöldséget termelni. Itt jól és időben gondolkodtak a térsz párt- és gazdasági vezetői, felmérték a gazdaság, a térsz erejét, tervezték, számoltak, hogy miképpen érhetnek el még jobb eredményeket a növénytermesztésben, az állattenyésztésben, a háztáji gazdálkodásban. Nyertek a jégverés, az aszály ellenére is. Javították a talajok minőségét, s az eddiginél még érdekesebbé tették ösztönző módszerekkel a tagságot a közösen végzett munkában. Megállapodást kötöttek részes művelésre, készpénzzel megváltott munkákra, a családta-

gok bevonására, a növény-ápolástól a betakarításig.

A röszei Kossuth Tsz állattenyésztését jellemzi a tejtermelés mintegy 13 százalékos növekedése. Tehenként évi 3 ezer liter. Az állattenyésztési főágazat várhatóan 1 millió 200 ezer forinttal teljesíti a jövő évi tervét. Ötezer sertést feldolgozva értékesítettek budapesti üzletekben. Beruházásait a célszerűség, a gazdaságosság szerint határozták meg. Nem költöztek túl, csak a legszükségesebb gépeket vásárolták meg, s a tervezett összegből százezreket takarítottak meg. A röszei Kossuth Tsz pénzügyi helyzetét nem kell magyarázni: elég annyi, hogy egész évben fizetőképes volt, és bevétele megközelítve a tervezetthez viszonyítva a 115 százalékot.

Mi jellemzi még ennek a térsznek a tagságát? A szocialista brigádok kiemelkedően jó munkája. Térítés nélküli társadalmi munkájuk értéke közel félmillió forint. Kezdeményezték egy mozgalmat, amelynek 12x35 perc elnevezést adtak. Ennek lényege, hogy az ennek keretében végzett munka pénzbeli eredményét gyermekintézmények javára szánják. Szép summa jött össze, de még nem fizették be a közös megyei kasszába. Azon morfondíroznak: megtartsák-e ezt az összeget a rászoruló röszei intézményeknek, vagy továbbadják? Hogyan járnak jobban? Mennyit kapnak vissza belőle? Esetleg többet? Ki tudja ezt előre? Ebben a kérdésben a taggyűlés sem tudott határozni.

Egyben viszont egységes volt a vélemény. Gyenge a pártépítés, kevés az alapszervezetben a fiatalok aránya, főleg a nők. Mi lesz esztendő múltával, ha most megtorpannak, ha az idősebb korosztálybeliek nyugdíjba mennek? A gond megoldása sürgető. Ezt látja az alapszervezet vezetősége, az egész párttagság. Nagyobb figyelmet, gondot kell hát fordítani a község és a térsz KISZ-eseire, többet kell velük foglalkozni, ugyanúgy, mint a térsz munkásóreinek megerősítésére fiatalokkal.

Elismerően szólt a vezetőség beszámolója a térsz munkásor tagjai — Makra Lajos, Ördög József, Zádori Antal, Kovács József, Vörös Lajos, Molnár Albert, Magda József, Csamangó

Mihály — munkájáról. Példájuk követendő és követhető is.

A mindvégig jó légkörű és szinte a teljes tagságot összefogó taggyűlésen Makra Lajos, a községi pártvezetőség képviselőjében mondott véleményt a térsz pártalapszervezet vezetőségének munkájáról, amely pozitív. A tanácskozáson felszólalt Kéri József ágazatvezető, Kaczor Baláznén könyvelő, Hankó János főágazat-vezető, id. Paja Andrásné nyugdíjas, Molnár Albert termelési elnökhelyettes, Zádori Antal takarmányos. Az MSZMP szegedi járási bizottságának képviselőjében Molnár Mihály, a deszki Maros Tsz párttitkára szólt fel.

A beszámoló taggyűlés ünnepi pillanatai voltak, amikor Hódi Jánosné növénytermesztő fiatalasszony új párttagként átvette tagsági könyvét, és Maginyecz Jánosné, állatgondozó az MSZMP emléklapját 25 éves párttagsága elismeréseként. Vörös Lajos párttitkárnak könnyű volt összegezni a taggyűlésen elhangzottakat. Vitatott kérdésekre nem kellett válaszolnia, s ennek alapja a térsz erőssége, következettségében a párttagság is helyzete magaslatán áll, tudatában van felelősségének. A párttitkár papír nélküli összefoglalójának külön értéke volt az írásos beszámoló után: jobban meggyőzött, agitált, érvelt, magyarázott.

L. F.

Aratják a sziki nádat

Az alföldi szikeseken, ahol kitűnő minőségű, ipari feldolgozásra kiválóan alkalmas gyűnevezetű acélos nád terem, megkezdődött a betakarítás. A felgyői állami gazdaság csongrádi nádüzemének öt alföldi megyére kiterjedő körzetében tucatnyi gép dolgozott, kihasználva az időjárás nyújtotta kedvező lehetőséget. Az ingoványos, vizenyős talajok felszíni rétege keményre fagyott, s a szilárd terepen jó ütemben haladhatnak az aratógépek. A hirtelen beköszöntött tél ügyszólván egyik napról a másikra pergette le a

nád levélezetét, könnyítve a betakarítók munkáját.

A tavaszig tartó nagy szezonban a tervek szerint egymillió kéve nádat aratnak. Ezenkívül legalább kétszáz ezer kévet a tsz-ektől vásárol fel az üzem. A tsz-tagok szívesen vállalnak ilyenkor nádaratást, mert olyan időszakban jutnak jövedelmekiegészítéshez, amikor a mezőgazdaságban már megfogynak a munkák.

A csongrádi feldolgozó üzemben nádszöveteket és nádlemezeket készítenek. Ezeket mint fagyvédő takarókat használja fel az építőipar és a mezőgazdaság (MTI)

Az energiatakarékosság jegyében

Hőtechnikai szakmai napok

Takarékoskodnunk kell az energiával, jobban, mint valaha. Például azáltal, hogy lakásunkban középületeinkben kevesebbet engedünk elillani a melegből. A következő jobb hőszigetelésű falakra, anyagokra van tehát szükség. Tekintettel ezekre a követelményekre, tavaly áprilisban új szabvány született, amely előírja, hogy a falak hőszigetelő képességének sokkal jobbnak kell lennie az eddigieknél. Új szabvány tehát létezik már, az alkalmazás azonban mindeddig esetleges volt. Az új évben azonban már csakis olyan létesítményekre adnak építési engedélyt, amelyek falai megfelelnek az új szabványnak. Jelentős megszorítás ez, ha figyelembe vesszük, hogy építőipari vállalatok jó részét olyan anyagokkal és módszerekkel dolgoznak jelenleg, amelyek fennakadnának a rostán.

A DÉLÉP továbbképző központjának vezetője, Micsinszky György munkatársal-

val együtt úgy gondolta, hogy a szakembereknek fel kell tételül fel kell készülniük a szabvány alkalmazására, méghozzá mielőbb. Így született meg a hőtechnikai szakmai napok gondolata; a háromnapos eseménysorozatra nem csupán a DÉLÉP szakembereit hívták meg, hanem Csongrád, Bács-Kiskun és Békés megye valamennyi jelentős építőipari tervező, kivitelező, beruházó és anyaggyártó vállalatának képviselőit is. Előadások, gyakorlati bemutatók, filmvetítések szerepeltek a programban, s amit nem terveztek: gyakran szállt vitába kivitelező az anyaggyártóval, tervező a beruházóval. S hogy mindez hasznos volt, az Csánki Elemérnek, a DÉLÉP műszaki igazgatójának, az eseménysorozat védnökének zárszávaiból is kiderült: sikerült jó megoldásokat találni arra, hogy az építők a megváltozott követelményeknek megfelelően dolgozzanak.

Sz. J.